

การตรวจสอบภายในค่านิยมทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์
ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในระบบออนไลน์

น.ส. อามิสรา เลิศพิริยสุวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-811-5

007909

i 155 40943

**INTERNAL AUDITING OF A COMMERCIAL BANK'S SAVINGS DEPOSIT
IN ON-LINE COMPUTERIZED SYSTEM**

Miss Amissara Lertpiriyasuwat

**ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

CHULALONGKORN UNIVERSITY

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การตรวจสอบภายในค่านิยมทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้คอมพิวเตอร์
ในระบบออนไลน์

โดย นางสาวอามิสรา เอศพิริยสุวัฒน์

ภาควิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาตามบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ ภูนาถ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์พิเศษ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(อาจารย์กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์จงจิตต์ หลีกภัย)

.....กรรมการ
(คุณเมธา สุวรรณสาร)

ศูนย์พัฒนาศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อธิบดีของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การตรวจสอบภายในค่านอมนทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้คอมพิวเตอร์
 ในระบบออนไลน์
 ชื่อ นิสิต นางสาวอามิสรา เลิศพิริยสุวัฒน์
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ยุกฤษณ์ พันธุ์ สุพรรณโรจน์
 ภาควิชา การบัญชี
 ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ได้นำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกเร็วในการบริการค่านเงินฝากให้ลูกค้า การนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านระบบบัญชีจากเดิมที่บันทึกไว้ในกระดาษรายตัวเป็นบันทึกไว้ในเทปแม่เหล็กหรือแผ่นจานแม่เหล็ก จากที่สามารถเห็นได้ควยตาเปล่าเปลี่ยนมาเป็นไม่สามารถมองเห็นได้ควยตาเปล่า เป็นต้น การที่ระบบบัญชีเปลี่ยนไปการควบคุมภายในย่อมต้องเปลี่ยนไปควย ดังนั้นผู้สอบบัญชีภายในจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการตรวจสอบบัญชีใหม่ให้มีประสิทธิภาพทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ตรวจสอบอาจจะกระทำการทดสอบโปรแกรมโดยใช้วิธี TEST DATA หรือจะใช้วิธีตรวจสอบจากรายงานต่าง ๆ ย้อนกลับไปยังเอกสารเบื้องต้นก็ได้

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้พยายามที่จะศึกษาจากการปฏิบัติงานจริงของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จากตำราและเอกสารประกอบการอบรมเกี่ยวกับเรื่อง การตรวจสอบ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกมาในรูปแบบที่สามารถเห็นแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการตรวจสอบได้ชัดเจนมากกว่าจะเป็นลักษณะของทฤษฎีเพื่อนำไปปรับใช้อีกทีหนึ่ง จากการศึกษาพอจะสรุปปัญหาสำคัญที่ผู้สอบบัญชีประสบได้ดังนี้ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางค่านแนวทางการตรวจสอบ
2. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการมักไม่ทิ้งร่องรอย

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในที่จะวางระบบการควบคุมภายในในจุดที่จะต้องมีการควบคุมและใช้เทคนิคที่เหมาะสม ซึ่งจะลดปัญหาการทุจริตหรือการผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในยังควรที่จะติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระบบที่วางไว้ควย เพราะถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่ทำตาม แม้ระบบที่วางไว้จะมีการควบคุมภายในที่คืออย่างไรก็ไม่ไคยผล

9.

Thesis Title INTERNAL AUDITING OF A COMMERCIAL BANK'S SAVINGS
DEPOSIT IN ON-LINE COMPUTERIZED SYSTEM

Name Miss Amissara Lertpiriyasawat

Thesis Advisor Mr. Gitsanaphan Suphanaroj

Department Accountancy

Academic Year 1983

ABSTRACT

Presently , many banks use on-line computerized system in deposit service to serve all clients for greater service and efficiency and to obtain accurate data. The changing to computerized system directly affects the accounting system and also the internal control, since in computerized system records are made in magnetic tape or disk instead of card as in manual system. Evidence to be verified can not be observed by visibility. Therefore, the internal auditor must develop an audit system to suit the computerized accounting system, such as auditing programs by using Test Data method or verifying reports by tracing to source documents.

In writing this thesis the data used were collected from studying the present practice of commercial banks, text books and audit training materials. The thesis rather stresses the practical processes of the internal auditing of the bank than theory which the author hopes could be adapted for use in any circumstances. The study revealed the following major problems in internal auditing of a commercial bank's Savings Deposit in on-line computerized system

1. The changing in audit trail
2. The misappropriation and adjustments which would leave no evidence

Recognizing the above mentioned problems, the internal auditor needs to set up a suitable control and audit system to prevent or reduce misappropriation and unauthorized adjustments. An adequate follow-up and consistency in verifying systems in use as well as the operations are necessary to increase efficiency in internal control which would facilitate internal auditing to achieve its goal.

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณทั้งรายนามดังนี้คือ ศาสตราจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ได้ให้ความช่วยเหลือในการกำหนดหัวข้อเรื่องและได้กรุณาติดต่อให้ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ ผู้รู้ทางค่านี้อาจารย์กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์ กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้เขียน อาจารย์จงจิตต์ หลีกภัย และคุณเมธา สุวรรณสาร ได้กรุณาาร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ก็ขอขอบพระคุณ คุณอนันต์ อานันธิโก เจ้าหน้าที่ชั้นผู้ช่วยผู้จัดการ สำนักพัฒนาระบบงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด คุณบังอร ศยามา เจริญ หัวหน้าสำนักผู้ตรวจสอบบัญชีภายใน ธนาคารไทยพุม จำกัด คุณพรณพิไล รัญเสวะ ผู้ตรวจสอบหัวหน้าสาย ประจำหน่วยกลาง ธนาคารไทยพุม จำกัด คุณวัน อินตะนง ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ ธนาคารกรุงไทย จำกัด คุณประสงค์ เหลืองสวัสดิ์ หัวหน้าส่วนตรวจสอบคอมพิวเตอร์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด คุณสุภนัฐ นุ่มอรุณา และคุณวัชรระ มิสินทรานุกร ส่วนตรวจสอบคอมพิวเตอร์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด ที่ท่านเหล่านี้ได้กรุณาให้ข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน อีกท่านหนึ่งที่ย้เขียนขอขอบพระคุณก็คือ คุณสุมนา วงษ์กะพันธ์ หัวหน้าส่วนวางแผนและพัฒนาพนักงาน ธนาคารกรุงไทย จำกัด ที่ได้เป็นผู้ประสานงาน ให้ผู้เขียนได้รับความสะดวกในการติดต่อเพื่อขอข้อมูล

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนรู้สึกว่าเป็นผู้โชคคิคนหนึ่งที่ได้รับ การสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลทั้งกล่าวข้างต้น และจากบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่มีได้กล่าว นาม ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้อีกครั้ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ค
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ.....	ก
บทที่	
1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
ขอบเขตของการศึกษา.....	1
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	2
แนวเหตุผล ทฤษฎีที่สำคัญ หรือสมมติฐาน.....	2
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	2
2 บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ (SAVING ACCOUNT)	3
การปฏิบัติงานด้านเงินฝากออมทรัพย์ในแบบออนไลน์.....	5
การขอเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์.....	6
การเก็บรักษา รวมทั้งการควบคุมสมุดบัญชีเงินออมทรัพย์.....	8
การควบคุมและเก็บรักษามีตราตัวอย่างลายมือชื่อ.....	8
การรับฝากเงินออมทรัพย์.....	9
การนำเช็คเคลียร์ริงเข้าฝากหลังเวลาเคลียร์ริง.....	14
เช็คคืน.....	14
การจ่ายเงินฝากออมทรัพย์.....	15
การจ่ายเงินจากบัญชีเกินกว่าวงเงินที่กำหนดของเทลเลอร์.....	19
การปิดบัญชี.....	19

หน้า

	การศึกษาค้นคว้าของบัญชีคอมพิวเตอร์.....	21
	การออกยอด.....	23
	วิธีการกระทบยอด.....	24
	การบันทึกรายการบัญชี.....	25
	บัญชีที่ไม่เคลื่อนไหว.....	30
	การส่งใบแจ้งยอด.....	32
	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	32
บทที่ 3	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน.....	34
	สถานภาพขององค์การ หน่วยงานตรวจสอบภายใน.....	34
	รูปแบบของการตรวจสอบภายใน.....	35
	หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน.....	36
	คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในด้านคอมพิวเตอร์.....	37
	ผลกระทบของการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้.....	38
	รูปแบบของการควบคุมและการตรวจสอบ.....	39
	ก. การควบคุม.....	39
	ข. การตรวจสอบ.....	40
	การตรวจสอบโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์.....	40
	การตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์.....	41
	การจัดทำเอกสารและรายงานการตรวจสอบ.....	41
	การติดตามผลการตรวจสอบ.....	41
บทที่ 4	วิธีการตรวจสอบ.....	43
บทที่ 5	สรุปปัญหาและข้อ เสนอแนะ.....	422
	สรุปปัญหา.....	422
	ข้อ เสนอแนะ.....	424
	สรุป.....	427

บรรณานุกรม.....	428
ประวัติเขียน.....	431

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่าง ลูกคามีรายการฝากและถอน.....	22
2	รายการที่อยู่ในยอดของ TELLER TOTAL	24
3	ทะเบียนรับจ่ายเงินสด(COUNTER SHEET).....	27
4	CONTROL SHEET	31
5	การ์ตบัญชีออมทรัพย์.....	134
6	TRANSACTION CODE TABLE	177
7	ลำดับเวลาของงานประจำวัน.....	178

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เอกสารเบื้องต้น.....	131
2	เอกสารเบื้องต้นในการฝากเงินบัญชีออมทรัพย์.....	132
3	เอกสารเบื้องต้น MASTER FILE FORM	133

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

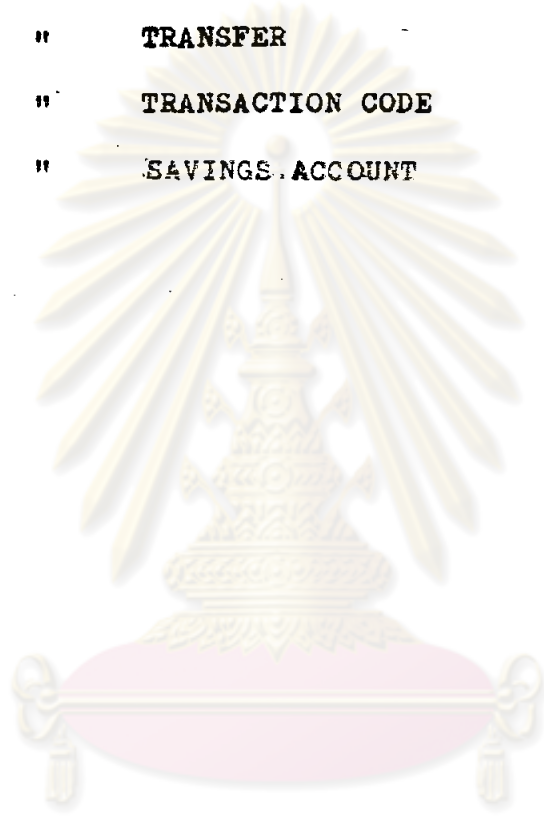
สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ระบบ ON-LINE	4
2	ระบบ OFF-LINE	4
3	การฝากเงินสด.....	10
4	การฝาก TRANSFER & CLEARING.....	13
5	การจ่ายเงินสด.....	16
6	การจ่ายเงินโอน.....	18
7	PROCEDURAL FLOWCHART ในการทดสอบโปรแกรม.....	102
8	FLOWCHART OF SYSTEM TEST	242
9	การฝากเงิน.....	423
10	การถอนเงิน.....	424

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำขอ

C/A	มาจากคำว่า	CURRENT ACCOUNT
CB	"	CLEARING BRANCH
CL	"	CLEARING
TR	"	TRANSFER
TR CODE	"	TRANSACTION CODE
S/A	"	SAVINGS ACCOUNT

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย